

14. Erasmus + virtual exchange. Intercultural learning experiences – 2020 impact report. *European Commission*. 2021. DOI: 10.2797/870428.
15. Russia's attack on Ukraine: Important information for students and researchers. *DAAD*. 2023. URL: <https://www.daad.de/en/the-daad/ukraine/>
16. Piechowska M. Poland's Support for the Ukrainian Academic Community after Russia's Full-Scale Invasion. *Polish Institute of International Affairs (PISM)*. 2025. URL: <https://www.pism.pl/publications/polands-support-for-the-ukrainian-academic-community-after-russias-full-scale-invasion>
17. Obywatele Ukrainy w Polsce – raport statystyczny. *Urzedy Centralne*. URL: <https://www.gov.pl/web/udsc/obywatele-ukrainy-w-polsce--raport-statystyczny>
18. Вища освіта в умовах війни: випробування на міцність. *Texty.org.ua*. URL: <https://datalogy.texty.org.ua/education/>
19. Ukrainian Global University (UGU). *ARTSFORUKRAINE*. URL: <https://www.artsforukraine.org/755-ukrainian-global-university/>

УДК 327:32.019.5

ДИСКУРС ЕСКАЛАЦІЇ КОНФЛІКТУ (НА ПРИКЛАДІ АНАЛІЗУ ПРЕЗИДЕНТСЬКОГО НАРАТИВУ ПРО ЗБРОЙНИЙ КОНФЛІКТ)

К. В. Чех, І. В. Богінська

Анотація. У статті досліджується динаміка президентського наративу у контексті загострення конфліктів на прикладі війни Росії проти України та ролі США у ній. Дослідження підкреслює, що стратегічна риторика американських президентів легітимізує політичні рішення, консолідує міжнародну підтримку України та поєднує декларативні наративи з конкретними дипломатичними, економічними та оборонними заходами. Встановлено, що тональність і акценти наративів змінюються залежно від фази конфлікту, проте загальний стратегічний курс залишається стабільним, що свідчить про ефективність використання комунікаційних інструментів у міжнародній політиці.

Ключові слова: президентські наративи, риторика, США, російсько-український конфлікт.

Постановка проблеми. У сучасних умовах ескалації збройних конфліктів президентські наративи відіграють роль ключового інструмента політичної комунікації. Вони набувають особливого значення в умовах конфліктного врегулювання насамперед тому, що стають механізмом легітимізації політичних рішень та консолідації суспільства. Президентська риторика в умовах загострення конфлікту трансформується, адже стратегії влади адаптуються до викликів воєнно-політичного середовища. Кризові ситуації є унікальними та вимагають від керівника держави одночасно комунікативної гнучкості та стратегічної послідовності.

Проте в центрі наукового дискурсу не пропонується цілісна модель аналізу трансформації президентських наративів саме в умовах ескалації конфлікту. Переважна більшість досліджень зосереджуються на загальній політичній риторичі. Недостатньо вивченими залишаються питання зміни завдань наративів у кризові періоди та специфіка комунікації в умовах інтенсивних інформаційних потоків.

Отже, актуальною науковою проблемою є виявлення закономірностей динаміки президентських наративів в умовах ескалації конфлікту та визначення їх впливу на суспільну свідомість і легітимацію політичних рішень.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. У сучасній науковій літературі спостерігається зростаючий інтерес до стратегічних наративів загалом та до президентської риторики в умовах кризових ситуацій зокрема. Теоретичну основу аналізу політичної комунікації в умовах конфлікту закладено в роботах Р. Ентмана, який розглядає механізми «фреймінгу» для розуміння взаємозв'язку між урядом та медіа, а також досліджує роль зовнішньополітичних наративів у формуванні громадської думки. Водночас концепція стратегічного наративу, розроблена у дослідженнях А. Міскіммон, Б. О'Локлін і Л. Розель, дає розуміння того, як наративи стратегічно використовуються для формування міжнародних відносин [1]. Концепція стратегічного наративу визначає його як «засіб для політичних акторів побудувати спільне значення минулого, теперішнього та майбутнього міжнародної політики для формування поведінки

внутрішніх та міжнародних акторів». Отже, стратегічний наратив є невід'ємною складовою міжнародних відносин, де державам необхідно отримати прихильність народу, просувати національні інтереси та взаємодіяти з іншими країнами.

Метою статті є виявлення та аналіз динаміки президентського наративу в умовах ескалації конфлікту та визначення його впливу на суспільну свідомість і легітимацію політичних рішень.

Виклад основного матеріалу. У сучасному інформаційному середовищі слово працює не гірше за зброю. Сьогодні політичні наративи, як цілісні системи сенсів та смислових конструкцій, визначають сприйняття тих чи інших подій суспільством, стають механізмами впливу на державні інституції та глобальні політичні процеси. В умовах загострення конфліктів наративи формують уявлення про легітимність рішень влади. Особливістю формування наративів у кризові періоди є те, що вони зазнають постійної трансформації. Змінюється тональність повідомлень залежно від фази конфлікту, вводяться нові поняття та символи для формування певних образів та уявлень. Кожна зміна не є випадковістю, а ретельно продуманою стратегією, адаптованою під наявні соціально-політичні обставини [1].

У ХХІ столітті міжнародна система зіткнулася з новими викликами, пов'язаними не лише зі збройними конфліктами, а й з інформаційним простором. У сучасному світі він перетворився на поле битви, тому наративи стали не менш потужним інструментом, ніж матеріальні ресурси чи зброя. Одним із найбільш влучних прикладів цього є російсько-український конфлікт, адже його динаміка поєднує зіткнення військово-політичних інтересів та інформаційне поле битви. Риторика президентів обох сторін стала ключовим засобом для легітимації своїх дій: у той час, як Москва обґрунтовувала свої дії як «захист національних інтересів» та «боротьбу із Заходом», то Київ просував наративи боротьби за свободу, незалежність та демократію [21, 22].

У цьому протистоянні важливу роль відіграють Сполучені Штати Америки, адже їх політика була спрямована на підтримку демократичного транзиту держав, зокрема пострадянського простору. США мають стратегічний інтерес у підтримці України та перешкодженні впливу Росії. По-перше, Україна протягом багатьох років була надійним партнером США та продемонструвала готовність до співпраці у різних сферах, зокрема нерозповсюдження ядерної зброї, міжнародні безпекові ініціативи тощо. Відмова від ядерного арсеналу після розпаду СРСР показала відданість України глобальній безпеці, що породило довіру та підтримку США. По-друге, згідно з Будапештським меморандумом 1994 року США були однією з держав, які гарантували суверенітет та територіальну цілісність України. Анексія Криму та підтримка Росією сепаратистів на Донбасі є порушенням цих зобов'язань, внаслідок чого США повинні захищати Україну та чинити тиск на РФ з метою припинення її агресії. До того ж дії Кремля загрожують повоєнному європейському порядку, який склався і тривав протягом десятиліть. Ігнорування анексії Криму спонукало б Росію до подальшої ескалації конфлікту, що загрожувало б не лише Україні, а й усій Європі. Отже, підтримка України є не лише обов'язком США з точки зору міжнародного права, а й необхідністю для підтримки загальної безпеки та стабільності в Європі [2].

Суспільні протести в Україні наприкінці 2013 року мали значний вплив як на внутрішню політику, так і на глобальну геополітику. США слідкували за розвитком подій в Україні та її відносинами з Росією з часу розпаду СРСР, реалізуючи політику «розширення демократії» та підтримки євроінтеграційних процесів. Американська активність проявлялася у мінімізації ризиків для демократії (наприклад, під час виборів 2004 року) та стратегічній підтримці стабільності у Східній Європі, що відображало як ідеологічні, так і безпекові інтереси США.

У листопаді 2013 року рішення президента Віктора Януковича відмовитися від підписання угоди з ЄС спричинило масові протести, відомі як Євромайдан. Посол США Джеффрі Пайетт засудив застосування сили до мітингувальників і підтримав мирні зібрання, а держсекретар Джон Керрі підкреслив важливість демократичних цінностей та засудив насильство з боку влади [3]. Віце-президент Джозеф Байден 9 грудня 2013 року висловив «глибоку стурбованість» та закликав Януковича до діалогу з опозицією і політичних реформ, визнаючи законність вимог протестувальників [4]. У щорічному зверненні до Конгресу у січні 2014 року

Барак Обама підтримав мирний протест українців, наголосив на праві України самостійно визначати своє майбутнє та розвивати відносини з будь-якою державою за умови визнання Росією її суверенітету, підкреслюючи критику агресивної політики РФ і пріоритет національного самовизначення у зовнішній політиці США [6, 7].

Євромайдан розпочався як внутрішній політичний конфлікт, у якому США підтримали протестувальників, визнавали їхні вимоги законними та закликали владу до поступок. На відміну від Помаранчевої революції 2004 року, коли адміністрація Буша виступала посередником між владою й опозицією, у 2013 році адміністрація Обама обрала більш дистанційовану позицію та зосередилась на підтримці євроінтеграційного курсу України. Колишній посол США Стівен Пайфер зазначав, що президентство Ющенка закріпило політичну конкуренцію та демократичні принципи, хоча внутрішні суперечки гальмували реформи. Ця динаміка показала різницю підходів: якщо у 2004 році США намагалися запобігти політичній кризі всередині країни, то під час Євромайдану їх увага була спрямована на стримування зовнішньої агресії Росії. Адміністрація Обама обмежилася дипломатичною підтримкою протестувальників і засудженням насильства без втручання у внутрішні процеси [5]. Отже, підхід США змінився: якщо у 2004 році метою було запобігти політичній кризі всередині України, то під час Євромайдану пріоритетом стало стримування зовнішньої агресії та підтримка демократичних цінностей без прямого тиску на уряд.

У квітні 2014 року відбулися чотиристоронні переговори за участю України, США, ЄС та Росії, які завершилися заявою про утримання від насильства та провокацій. Було наголошено на роззброєнні незаконних збройних формувань і звільненні адміністративних будівель, а роль посередника взяла на себе місія ОБСЄ. Держсекретар США Джон Керрі підкреслив очікування від Росії щодо відведення військ і натякнув на можливість додаткових санкцій, водночас підтримуючи позицію України щодо Криму. Українська сторона підтвердила готовність до прозорої конституційної реформи, визнаючи розбіжності з Москвою щодо причин кризи та статусу Криму [8]. Ця ситуація демонструє, що США діяли як стримуючий фактор, обмежуючи пряме втручання у внутрішні справи України, але підтримуючи її суверенітет та євроінтеграційний курс. На відміну від Помаранчевої революції 2004 року під час Євромайдану американська політика була обережнішою через міжнародний характер конфлікту та агресивні дії Росії.

Залученість США під час Євромайдану проявлялась не лише у виступах посадовців, а й у безпосередній участі її представників, зокрема заступниці Держсекретаря Вікторії Нуланд, яка у грудні 2013 року прибула на Майдан і роздавала їжу протестувальникам [9]. У січні 2014 року вона підкреслила у Сенаті важливість мирного врегулювання конфлікту та економічної допомоги Україні з боку МВФ [10]. Під час переговорів із Нуланд президент Янукович висловив готовність до діалогу з опозицією, підтримав конституційну реформу та законопроект про амністію затриманих активістів за умови звільнення адміністративних будівель. Водночас Нуланд провела зустрічі з лідерами опозиції – Кличком, Яценюком та Тягнибоком – намагаючись знайти компроміс між владою та протестувальниками [11].

Офіційні особи США послідовно заперечували звинувачення у фінансуванні акцій протесту. Наприклад, про це заявила Вікторія Нуланд та запевнила, що США регулярно допомагали Україні лише у проведенні реформ. Надана допомога була спрямована лише на антикорупційні реформи, покращення економічного становища держави та інші критично важливі сфери національної безпеки [12].

Аналіз залученості США у Євромайдан показує кілька ключових аспектів. По-перше, підтримка прагнень українців до євроінтеграції відображає прагнення США обмежити вплив Росії в Східній Європі та підтримати демократичні процеси. Активність посадовців, таких як Джон Керрі, Джозеф Байден і Вікторія Нуланд, демонструє політичні та стратегічні інтереси США. По-друге, Сполучені Штати діяли обережно, уникаючи прямого фінансування протестів, щоб не створювати звинувачень у підтримці «кольорових революцій». Отже, залученість США у події Євромайдану демонструє геополітичні інтереси держави, її стратегічні цілі та прагнення підтримки демократичних цінностей.

У лютому 2014 року, після втечі президента Януковича, Росія почала захоплення Криму, блокуючи українські військові частини та захоплюючи адміністративні будівлі, а на півострові було сформовано проросійський уряд на чолі з Сергієм Аксьоновим. У березні 2014 року незаконний референдум проголосив Крим частиною РФ, що засудила міжнародна спільнота, а на Росію були накладені санкції, зокрема виключення з G8. Реакція США полягала у засудженні дій РФ та визнанні референдуму нелегітимним, із попередженням про економічні та політичні наслідки подальшої ескалації. Водночас Вашингтон наголошував на підтримці України для стабілізації її економіки та зміцнення державності [13].

Президент США Барак Обама у відповідь на дії Росії сформував доволі чітку і зрозумілу позицію, у якій підкреслив факт порушення міжнародного права та суверенітету України. Він охарактеризував дії РФ як «момент випробування» та зазначив, що більші держави не можуть залякувати менші для досягнення власних цілей. До того ж Обама був переконаний, що недопустимо змінювати кордони Європи у XXI столітті. Президент підкреслив важливість трансатлантичної солідарності та необхідність захисту енергетичної безпеки Європи, тому запропонував використання сланцевого газу як одного з інструментів диверсифікації джерел постачання [14]. Загалом, позиція Барака Обами поєднувала засудження російської агресії, бажання збереження стабільності в Європі та зміцнення безпеки європейських союзників.

Окрім анексії Кримського півострова, Росія підтримувала проросійські сепаратистські сили на сході України, які взяли під контроль частини Донецької та Луганської областей та проголосили у квітні 2014 року т. зв. «Донецьку» та «Луганську народні республіки». Бойові дії на Донбасі тривали упродовж восьми років, а Мінські домовленості 2014–2015 рр. не забезпечили стійкого перемир'я [15]. США не були безпосереднім учасником Мінського процесу. Це пояснюється тим, що переговори були ініційовані та проводилися в «нормандському форматі» за участю Німеччини, Франції, України та Росії. Європейські держави прагнули виступати посередниками, а для Вашингтона було вигідніше залишитися «над процесом» – зосередитись на іншому інструменті впливу, а саме санкційному тиску на Росію. Отже, можна говорити про своєрідний «розподіл ролей»: європейські партнери намагалися досягти домовленостей дипломатичним шляхом, тоді як США зосередилися на формуванні міжнародної коаліції тиску на Кремль, аби примусити його до переговорів [16].

У 2017 році Спеціальним представником США з питань України став Курт Волкер, який активно відвідував Донбас та вів переговори з українською й російською сторонами щодо мирного врегулювання конфлікту. Він наголошував, що події на Донбасі є «гарячою війною» за участі Росії, і розв'язання цієї ситуації можливе лише дипломатичними засобами, без прямого військового втручання США. Волкер пропонував миротворчу місію для гарантування безпеки, проведення місцевих виборів, амністії та виконання Мінських домовленостей, проте домовленостей досягти не вдалося. Його переговори з новим президентом України Володимиром Зеленським також демонстрували прагнення Вашингтона підтримувати дипломатичне врегулювання конфлікту і відновлення контролю України над окупованими територіями без прямих воєнних дій [17].

22 лютого 2022 року США засудили визнання Росією «незалежності» самопроголошених республік на Донбасі і запровадили санкції разом із союзниками, а також призупинили реалізацію «Північного потоку-2». Водночас США посилили військову присутність у країнах Східної Європи та координували дії з НАТО і ЄС, поєднуючи оборонні, економічні й дипломатичні заходи на підтримку України [18].

9 травня 2022 року президент Джо Байден підписав «Ukraine Democracy Defense Lend-Lease Act», який спростив передачу Україні оборонних озброєнь за схемою лендлізу та відновив практику часів Другої світової війни [19]. Від початку повномасштабної війни США стали головним донором допомоги Україні: основна частина коштів була спрямована на воєнний сектор, що засвідчило стратегічну вагу України для США та НАТО. Хоча інші держави також долучилися, саме Вашингтон залишався лідером процесу [20]. Допомога здійснювалася з урахуванням політики контрольованої ескалації, коли підтримка України поєднувалася зі спробами стримати подальшу агресію РФ, а подальші кроки залежали від ситуації на фронті.

У 2025 році була помітною певна нестабільність у темпах і форматі американської підтримки України. У березні США тимчасово призупинили постачання військової допомоги, проте після переговорів щодо припинення вогню в Саудівській Аравії поставки були відновлені. Аналогічна ситуація повторилася в липні, коли затримка частини озброєння тривала лише тиждень. Водночас у середині 2025 року США розглядали можливість передачі Україні зброї, закупленої за кошти союзників по НАТО, та водночас озвучували загрози економічного тиску на Росію і її торговельних партнерів у разі відсутності прогресу в переговорах щодо припинення війни [20]. Ці дії демонструють, що американська політика у цей період була безпосередньо пов'язана з динамікою конфлікту, а зміни в підтримці України залежали від конкретних етапів бойових дій і результатів дипломатичних контактів.

Висновки. Аналіз президентської риторики щодо залученості США у російсько-український конфлікт дозволяє зробити низку висновків щодо ролі президентських наративів американської сторони в умовах ескалації конфлікту. По-перше, риторика США створила підґрунтя для підтримки рішень уряду, включно з дипломатичними, економічними та оборонними заходами. Використання стратегічних наративів передбачало формування образу «агресор–жертва», апеляцію до міжнародного права тощо. По-друге, аналізуючи роль США в конфлікті, можна констатувати поєднання дипломатичної обережності та стратегічного інтересу. З одного боку, Сполучені Штати підтримують демократичні процеси в Україні, з іншого – діють стримано і дещо відсторонено, не втручаючись у внутрішні процеси. По-третє, президентські наративи працюють разом з іншими інструментами – дипломатичними, економічними, оборонними тощо. Засуджуючи агресію РФ (наратив), США впроваджували санкції, надавали економічну та військову підтримку Україні. Отже, Сполучені Штати вдало поєднували декларативну політику з оперативною, що зробило протидію агресору результативнішою.

Водночас можна простежити певну динаміку зміни тональності наративів із боку американського уряду: на початковому етапі створюється акцент на принципах демократії (без конкретних дій), пізніше підкреслюються зовнішні загрози та мобілізація міжнародної підтримки, а на пізньому етапі риторика спрямована на демонстрацію здатності контролю над ситуацією. Така трансформація підтверджує той факт, що президентські наративи змінюються залежно від зовнішніх обставин, хоча загальний курс лишається незмінним.

Abstract. The article examines the dynamics of presidential narrative in the context of escalating conflicts, using the example of Russia's war against Ukraine and the role of the United States in it. The study emphasizes that the strategic rhetoric of American presidents legitimizes political decisions, consolidates international support for Ukraine, and combines declarative narratives with specific diplomatic, economic, and defense measures. It has been established that the tone and emphasis of the narratives change depending on the phase of the conflict, but the overall strategic course remains stable, which indicates the effectiveness of the use of communication tools in international politics.

Keywords: presidential narratives, rhetoric, United States, Russian-Ukrainian conflict.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Miskimmon A., O'Loughlin B., Roselle L. Strategic Narratives Communication Power and The New World Order. *ResearchGate*. 2013. URL: <https://surl.li/bdwnki>
2. Pifer S. Ukraine, Russia and the U.S. Policy Response. *Brookings*. 2014. URL: <https://www.brookings.edu/articles/ukraine-russia-and-the-u-s-policy-response/>
3. Kerry's Statement on Ukraine. URL: https://web.archive.org/web/20201102220324/https://www.nytimes.com/2013/12/11/world/europe/kerrys-statement-on-ukraine.html?_r=0
4. Віце-президент США: влада України в першу чергу відповідальна за зниження напруженості. *Радіо Свобода*. 2014. URL: <https://www.radiosvoboda.org/a/25268680.html>
5. Халупа І. Стівен Пайфер: Ющенко зробив демократію єдиною системою в Україні. *Радіо Свобода*. 2010. URL: <https://www.radiosvoboda.org/a/1962005.html>
6. Барак Обама впервые высказался о Майдане. *Интернет-видання From-UA*. 2014. URL: <https://from-ua.org/news/297726-barak-obama-vpervie-viskazalsya-o-maidane.html>
7. Statement by the President on Ukraine. *The White House*. 2014. URL: <https://obamawhitehouse.archives.gov/the-press-office/2014/03/20/statement-president-ukraine>
8. Рюттінгер М. Переговори в Женеві. *DW*. 2014. URL: <https://surl.li/ltnwib>
9. Заступник держсекретаря США Вікторія Нуланд прийшла на Євромайдан і роздає хліб мітингувальникам, а Беркуту – печиво. *Дзеркало тижня*. 2013. URL: <https://surl.li/jgxzpf>

10. США виступають за мирне й демократичне врегулювання політичних проблем в Україні – В. Нуланд. *УКРІНФОРМ*. 2014. URL: <https://surl.lu/eevqcp>
11. Yanukovych Tells U.S. Envoy He Supports Constitutional Reform. *Радіо Свобода*. 2014. URL: <https://www.rferl.org/a/ukraine-constitution-nuland-yanukovych-protests/25255757.html>
12. Нуланд запевнила, що США не фінансували Майдан: «було нуль підтримки». *ТСН*. 2014. URL: <https://tsn.ua/politika/nulanda-zapevnila-scho-ssha-ne-finansovali-maydan-bulo-nul-pidtrimki-353819.html>
13. Statement by the President on Ukraine. *The White House*. 2014. URL: <https://obamawhitehouse.archives.gov/the-press-office/2014/03/20/statement-president-ukraine>
14. Barack Obama: no cold war over Crimea. *The Guardian*. 2014. URL: <https://www.theguardian.com/world/2014/mar/26/obama-no-cold-war-crimea>
15. Walker N. Conflict in Ukraine: A timeline (2014 – eve of 2022 invasion). *UK Parliament*. 2023. URL: <https://commonslibrary.parliament.uk/research-briefings/cbp-9476/>
16. Оприлюднена декларація «нормандської четвірки». *РБК-Україна*. 2015. URL: <https://www.rbc.ua/ukr/news/obnarodovana-deklaratsiya-normandskoy-chetverki--12022015122700>
17. Курт Волкер і його місія. Що він зробив для України. *BBC*. 2019. URL: <https://www.bbc.com/ukrainian/features-49863034>
18. Remarks by President Biden Announcing Response to Russian Actions in Ukraine. *The White House*. 2022. URL: <https://bidenwhitehouse.archives.gov/briefing-room/speeches-remarks/2022/02/22/remarks-by-president-biden-announcing-response-to-russian-actions-in-ukraine/>
19. Vergun D. Biden Signs Lend-Lease Act to Supply More Security Assistance to Ukraine. *U.S. Department of War*. 2022. URL: <https://www.war.gov/News/News-Stories/Article/Article/3025302/biden-signs-lend-lease-act-to-supply-more-security-assistance-to-ukraine/>
20. Masters J., Merrow W. Here's How Much Aid the United States Has Sent Ukraine. *Council on Foreign Relations*. 2025. URL: <https://www.cfr.org/article/how-much-us-aid-going-ukraine>
21. Transcript: Vladimir Putin's Televised Address on Ukraine. *Bloomberg*. URL: <https://www.bloomberg.com/news/articles/2022-02-24/full-transcript-vladimir-putin-s-televised-address-to-russia-on-ukraine-feb-24>
22. Зараз Київ – це столиця глобальної демократії, столиця боротьби за свободу для усіх в Європі – звернення Президента Володимира Зеленського. *Офіційне інтернет-представництво. Президент України Володимир Зеленський*. 2022. URL: <https://www.president.gov.ua/videos/zaraz-kiyiv-ce-stolicya-globalnoyi-demokratiyi-stolicya-boro-2285>

УДК 327.56:32-051(73+510)“2020/...”

ОСОБИСТІСНИЙ ФАКТОР У ПРОТИСТОЯННІ США І КНР ЗА АДМІНІСТРАЦІЙ ДЖО БАЙДЕНА І ДОНАЛЬДА ТРАМПА

Д. Р. Шпортун

Анотація. Стаття досліджує вплив особистісного фактору на політику США щодо КНР за адміністрацій Д. Трампа та Дж. Байдена. Використано методи порівняльного аналізу підходів президентів, біографічного аналізу їхньої освіти та досвіду, а також кейс-стаді торговельних воєн і санкцій. Результати показують, що транзакційний стиль Трампа сприяв ескалації конфліктів, тоді як дипломатичний підхід Байдена зосереджений на альянсах і співпраці. Особистісні риси лідерів впливають на реалізацію стратегії США у протистоянні з КНР.

Ключові слова: особистісний фактор, Дональд Трамп, Джо Байден, США, КНР, торговельні війни, дипломатія.

Вступ. У сучасних міжнародних відносинах конкуренція між Сполученими Штатами Америки та Китайською Народною Республікою визначає світовий порядок на початку ХХІ століття. Це поширюється на економічну, технологічну, військову та ідеологічну сфери, формуючи нову конфігурацію світової політики. Однак за кожною великою геополітичною стратегією завжди стоять конкретні особи, а саме політичні лідери, чії особисті якості, життєвий досвід та світогляд безпосередньо впливають на характер і методи зовнішньої політики.

Адміністрації Дональда Трампа (2017–2021, 2025) та Джо Байдена (2021–2025) демонструють помітні відмінності у своїх підходах до Китаю, незважаючи на широку згоду у Вашингтоні щодо необхідності стримати імпульс Пекіна. Ці відмінності не є випадковими, а глибоко вкорінені в особистостях двох президентів, їхніх поглядах на роль Америки у світі та стилі ухвалення рішень. Трамп уособлював транзакційний, прямий і часто непередбачуваний стиль